

Buffelnyhetsbrev nr 7 - Översvämning

Hej på er!

Nu är årets snösmältning nästan över även om det finns ännu lite snö kvar på skuggiga platser i skogen. Som befarat har översvämningen tilltagit, nu står alla våra marker under vatten, närmast ån ser man inte ens stängselstolparna sticka upp. Så här omfattande översvämning får man gå långt tillbaka i källorna för att hitta troligen ända tillbaks till 40-talet enligt vissa uppgifter. Dåtidens bönder drabbades hårt, fler var beroende av inkomsterna från gården än nu, man lät därför sjösänkingsföretaget utreda om sjöns enda utlopp, Tämnarån, kunde breddas och fördjupas så att mer vatten kunde rinna ut. Man kontaktade en ingenjörfirma som under några år utredde saken. De kom fram till att det hela var möjligt men skulle kosta en hel del pengar, ca 500 000 kr, vilket var en stor summa för andelsägarna på den tiden. Man avstod därför.

Nu 70 år senare sitter vi åter i samma sits då 1000-tals hektar åker ligger under vatten och med tanke på mängden vatten så är det högst troligt att allt inte hinner rinna undan till dess att sådden måste komma i jorden. Det som förvärrat problemet är att det var mycket länge sedan Tämnarån rensades från sediment och annat bråte som hamnat i ån. Sveriges största gnagare, bävern, har sedan den för några år sedan blivit allt mer vanlig i vattendraget vilket gjort sitt till. När två bönder, Daniel och Marcus, från trakten, strax före påsk gick sträckan mellan Ubblixbo och Ullfors, ca 7 km, för att inspektera Tämnarån rapporterade de spår av hundratals fällda träd ner i ån som bildat stora brötar. De såg också färsk spår efter bävrar och bävergnag. Troligtvis bidrar alla dessa träd och ris till att vattnet nu har allt svårare att dränera från sjön. Fallhöjden mellan de båda sträckorna uppmättes till 2,66 m vilket innebär en lutning på bara 3,8 cm per 100 m. Har det då byggts upp ett antal nivå klackar i ån med ris och vass som följt med strömmen kan man förstå att det kommer ta tid att få bort allt vatten. Om en vecka kommer sjösänkingsföretaget ha ett styrelsemöte hos oss på Ångsholmen och diskutera den uppkomna situationen. Det vi nu måste göra är att lägga ut anbud på att rensa åsträckan så att vattnet kan rinna fritt. Troligtvis kommer vi dock inte hinna komma igång i tid så den här säsongen blir nog väldigt ansträngande om vi inte kan ha djuren ute på bete eller om betet har "drunknat" och dött då det har stått under vatten alltför länge. Översvämningen försvårar även vår utgödsling och dyngplattan är full så det blir ett annat problem

jag måste lösa, även att försöka hitta mer ensilage och halm att köpa eftersom betessläppet kommer bli avsevärt försenat oavsett.

Vad gäller framtiden för Sörsjön pågår ett utredningsarbete som innebär att ån grävs om och återställs till dess ursprungliga fåra. Det innebär att den tillåts att åter meandrar in i sjön vilket medför att mer slam och näringsämnen kan sedimentera där i stället för längre ut i Tämnaaren. Jag har också kontaktat Upplandsstiftelsen om att de ska låta arrendera de övergivna sankmarkerna runt sjöns norra sida och stängsla dessa för bete. De lät intresserade så hävden runt sjön kanske kan återupptas inom en snar framtid. Jag tror att Sörsjön kan potentiellt bli en lika bra skådarplats som Hjälsstaviken om vi bara arbetar för det. Uppsala ornitologerna har samtidigt ansökningar på gång att bygga ett modernt fågeltorn och spångar så att området och dess fågelliv blir mer lättillgängligt.

I mitt förra nyhetsbrev nämnde jag att mars blir den månad som flest kalvningar sker, det verkade stämna. Vi har hittills fått 15 kalvar. Allt har gått bra och korna har kalvat utan att jag behövt vara med och alla kalvar har blivit accepterade av modern. Nu väntar vi på ca 7-8 kalvar till i april. En kokviga är på gång idag. Jag har trott att hon skulle kalvat för flera dagar sedan men hon har lurat mig varje dag under en veckas tid då jag för säkerhets skull låtit henne vara i en enskild kalvningsbox under natten. Kalvarna får än så länge all mjölk de kan dricka och man kan nästan se hur de växer sig större och starkare dag för dag. De blir också alltmer lekfulla och framfusiga när jag går bland djuren och mockar skit och sprider halm. Samtidigt är det bra då de blir socialiserade tidigt med mycket mänsklig kontakt. Det var allt för nu. Nu ska ut och klyva och stapla ved, ett trevligt och rofyllt arbete som ger en tid att slappna av samtidigt som man ser frukten av arbetet när vedhögen växer uppåt i skyn.

/Pontus

Bilden visar ett spannmålsfält bredvid Harboån, som efter regnet i höstas förvandlats till en sjö, och som huserar ett antal sångsvanar och änder.

